

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobkyne **I. J.**, bytom B., t. č. O., *zastúpenej advokátom JUDr. E. M., K.*, proti žalovanému **Správe katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu**, Ružová dolina 27, 821 09 Bratislava, za účasti 1. **Ing. I. H.**, M., *zastúpeného advokátom JUDr. J. H., R.* a 2. **E., spol. s r.o.**, P., IČO: X., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V-4088/03 zo dňa 17.5.2005, na odvolanie E., s.r.o. Bratislava proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/262/2005-185 zo dňa 14. októbra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/262/2005-185 zo dňa 14. októbra 2010 **p o t v r d z u j e.**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

I.

Správa katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, pracovisko Bratislava III. rozhodnutím č. V 4088/03 zo dňa 17.5.2005 povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X., k. ú. Rača, parc. č. X.-záhrady vo výmere 1 086 m², parc. č. X., zastavane plochy o výmere 205 m² so stavbou súpisné číslo X. rodinný dom, v prospech obchodnej spoločnosti E., s.r.o., Bratislava, IČO: X. ako nadobúdateľa. Proti tomuto rozhodnutiu podal okresný prokurátor protest zo dňa 2.12.2005 so žiadosťou o zrušenie rozhodnutia ako nezákonného. Správa katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu rozhodnutím č. V-4088/03 z 15.06.2007 protestu prokurátora vyhovel a napadnuté rozhodnutie o povolení vkladu zrušila. Katastrálny úrad v Bratislave rozhodnutím č. Vo 83/07-Kr zo 07.01.2008 rozhodnutie Správy katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu z 15.06.2007 zrušil s tým, že rozhodnutie o povolení vkladu správou katastra bolo vydané v súlade s ust. § 31 katastrálneho zákona a malo za dôsledok prevedenie vlastníckeho práva k predávaným nehnuteľnostiam na kupujúceho.

II.

Krajský súd v Bratislave rozhodujúc o žalobe žalobkyne na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V-4088/03 zo dňa 17.5.2005 napadnutým rozsudkom toto rozhodnutie žalovaného podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a), e) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že ako súd vecne a miestne príslušný preskúmal na pojednávaní postup správneho orgánu, ktorý predchádzal vydaniu žalobou napadnutého rozhodnutia ako i jeho zákonnosť v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe a dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zrušiť. Poukázal na ustanovenie § 250 ods. 1 veta druhá OSP s tým, že zákon priznáva postavenie účastníka konania každému, kto spĺňa procesné predpoklady bez ohľadu na to, či v skutočnosti spĺňa aj materiálne predpoklady. Za účastníka konania treba považovať nielen každú osobu, o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach ktorej sa má konať, ale účastníkom konania je podľa odseku 1 a zo zákona aj tá osoba, ktorej práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté. Je nesporné, že takýmto osobám treba umožniť ich účasť na konaní, aby v ňom mohli

obhajovať svoje práva alebo právom chránené záujmy. Je preto povinnosťou správneho orgánu, aby každému, kto sa naň obráti s tvrdením, že rozhodnutie sa môže priamo dotýkať jeho práv, právom chránených záujmov alebo povinností, priznal postavenie účastníka konania a takto s ním zaobchádzal až dovtedy, kým sa preukáže opak. V preskúmvanej veci súhlasil s námietkami žalobkyne, že žalovaný s ňou nekonal ako s účastníčkou správneho konania, keď bez toho, aby rozhodnutím rozhodol o nepriznaní jej postavenia ako účastníka konania, ignoroval jej žiadosti o pribratie do konania ako účastníčky konania, dokonca jej nedoručoval ani predmetné rozhodnutie. Z toho súd vyvodil jej aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o preskúmanie napadnutého rozhodnutia, nakoľko mala byť účastníkom správneho konania.

Okrem toho súd dospel k záveru, že v rámci správneho konania nebola dostatočne objasnená ani otázka týkajúca sa rozhodujúcich skutočností na posúdenie argumentov žalobkyne spočívajúce najmä v tom, že bývalý manžel žalobkyne nie je podnikateľom v zmysle príslušných ustanovení obchodného a živnostenského zákonníka. Pokiaľ žalovaný opieral svoj právny názor o rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 19 S 285/2002, podľa ktorého na použitie majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov potrebuje podnikateľ súhlas druhého manžela iba pri začatí podnikania, ale na ďalšie právne úkony súvisiace s podnikaním už súhlas druhého manžela nepotrebuje, bolo jeho povinnosťou predovšetkým preveriť skutočnosť, či bývalý manžel žalobkyne Ing. J. bol podnikateľom v zmysle ust. § 2 Obchodného zákonníka a či teda jeho konanie podľa § 148a Občianskeho zákonníka môže byť považované za konanie podnikateľa.

Vychádzajúc z predloženej písomnej dokumentácie žalovaného po preskúmaní postupu správneho orgánu a v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu SR vysloveného v zrušujúcom uznesení č. k. 6 Sžo 297/2008 dospel súd k záveru, že správny orgán vec nesprávne právne posúdil a že v správnom konaní sa vyskytla taká vada, ktorá nesporne má za následok nezákonnosť predmetného rozhodnutia, spočívajúca hlavne v tom, že žalovaný nekonal so žalobkyňou ako s účastníčkou konania a ani jej nedoručoval predmetné rozhodnutie. Preto podľa § 250j ods. 2 písm. a) a e) OSP napadnuté rozhodnutie správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Poukázal tiež na skutočnosť, že administratívny spis, ktorý žalovaný predložil súdu je nekompletný, nakoľko neobsahuje samotné rozhodnutie V 4088/03 zo dňa 17.5.2005 spolu

s doručenkami, ktoré je predmetom preskúmania, ani aktuálny list vlastníctva, ani list vlastníctva aktuálny v čase vydania rozhodnutia, takže nemožno posúdiť vlastnícke právo účastníkov konania a neobsahuje tiež záložnú zmluvu, na základe ktorej došlo k prevodu vlastníckeho práva.

III.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie spoločnosť E., spol. s r.o. Bratislava, pretože má za to, že krajský súd nesprávne právne posúdil podanú žalobu a z toho vyvodil nesprávny právny záver. Uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného o povolení vkladu vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam s tým, že až do prevodu vlastníckeho práva bola zapísaná ako ich bezpodielová spoluvlastníčka s bývalým manželom Ing. J. J. a po rozvode manželstva ešte nedošlo k vyporiadaniu BSM. Do predmetného listu vlastníctva bolo zapísané záložné právo v prospech Ing. I. H. a bývalý manžel žalobkyne súhlasil s tým, aby záložný veriteľ postupoval podľa § 299 ods. 2 Obchodného zákonníka a článku 9 záložnej zmluvy, k čomu ako podnikateľ už nepotreboval súhlas žalobkyne, čo platí aj pre uzavretie záložnej zmluvy. Otázka, či bývalý manžel žalobkyne Ing. J. J. bol podnikateľom v čase, keď vykonal tieto právne úkony, už bola posúdená v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 19S 285/02 so záverom, že podnikateľom bol a na ďalšie právne úkony už súhlas žalobkyne nepotreboval. Odvolateľ ako nadobúdateľ sporných nehnuteľností vychádzal z uvedených rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave s tým, že sú právoplatné a záväzné, do kúpy a údržby nehnuteľností investoval značné finančné prostriedky a opätovné posudzovanie uvedených otázok navodzuje stav právnej neistoty. Má za to, že žalobkyňa nebola účastníkom právnych úkonov s nehnuteľnosťou, na základe ktorých malo vzniknúť, zmeniť sa, alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti, preto žalovaný dôvodne s ňou nekonal ako s účastníčkou konania, ani jej rozhodnutie o povolení vkladu nedoručoval. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že pokiaľ ide o viazanosť súdu rozhodnutiami súdov v iných právnych veciach, uznesenie KS č. 18Co 89/98 nebolo rozhodnutím vo veci samej a rozsudok KS sp. zn. 19S 285/02 je rozhodnutím o inom rozhodnutí katastrálneho orgánu, preto nimi krajský súd nebol viazaný. K oprávneniu

Ing. J. J. z titulu podnikania nakladať s nehnuteľnosťami v BSM uviedla, že menovaný preukázateľne nepodnikal ako fyzická osoba, čo ani sám netvrdil a názor, že ako spoločník a konateľ obchodnej spoločnosti bol podnikateľom, považuje za neodborný. Nevzťahovalo sa preto na neho ani oprávnenie podľa § 148a Občianskeho zákonníka o využívaní majetku v BSM na účely podnikania a tvrdenie odvolateľa, že mal súhlas žalobkyne, nebolo v konaní preukázané. Samotná skutočnosť, že v nehnuteľnosti sídlila spoločnosť C. C., s.r.o., ktorej bol Ing. J. spoločníkom, takýmto dôkazom nie je. S majetkom v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov Ing. J. svojvoľne a v rozpore s dobrými mravmi ako aj so zákonom nakladal, keď ním zabezpečil návratnosť údajnej pôžičky. Záložná zmluva, od ktorej odvolateľ odvodzuje oprávnenie Ing. H. nakladať s vlastníckym právom k predmetným nehnuteľnostiam, je teda absolútne neplatná a preto nemôže byť platná ani zmluva kúpna uzavretá medzi účastníkom 1/ a účastníkom 2/ na strane žalovaného. Okrem toho právny úkon bol neplatný aj z dôvodu, že ako predávajúci uzavrel zmluvu záložný veriteľ, aj keď predávajúcimi mali byť osoby zapísané na liste vlastníctva a záložný veriteľ by mohol zmluvu uzatvoriť len ako zástupca vlastníkov, čo v zmluve chýba. Za nesporné považuje aj svoje oprávnenie byť účastníkom katastrálneho konania, v ktorom sa rozhodovalo o jej právach a bola zbavená vlastníckeho práva bez toho, aby mohla použiť právne nástroje na ochranu svojho porušeného práva.

Odvolanie preto považuje za nedôvodné a navrhuje, aby najvyšší súd ako odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a žalobkyni priznal aj náhradu trov odvolacieho konania.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 OSP. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote a že ide o rozsudok, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. októbra 2011 po tom, čo deň vyhlásenia

rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. a 3 OSP).

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho a súdneho spisu vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, pričom nezistil dôvod, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré sú dostatočným východiskom pre vyslovenie výroku rozsudku.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že konanie žalovaného bolo postihnuté vadou, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, spočívajúcou v skutočnosti, že správny orgán nepriznal žalobkyni postavenie účastníka správneho konania, hoci jej práva ako spoluvlastníčky predmetných nehnuteľností boli napadnutým rozhodnutím priamo dotknuté. Už samotná táto okolnosť zakladá zákonný dôvod podľa § 250j ods. 2 písm. e) OSP na zrušenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Ďalším dôvodom na jeho zrušenie podľa § 250j ods. 3 OSP je nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného pre neúplnosť ním predloženého administratívneho spisu, a pokiaľ ide o jeho chýbajúci obsah, odvolací súd odkazuje na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia.

Za dôvodnú nepovažuje odvolací súd ani námietku odvolateľa, že súd prvého stupňa bol viazaný ním citovanými rozhodnutiami krajského súdu. Taxatívny výpočet rozhodnutí, ktorými je súd viazaný, upravuje ustanovenie § 135 ods. 1 OSP, pričom nejde o žiadne z nich a nejde ani o prípad viazanosti podľa § 226 OSP. Nič preto nebránilo krajskému súdu posúdiť sporné otázky s uvedením svojho právneho názoru, nakoľko mu to neúplný administratívny spis dovoľoval.

Pokiaľ ide o meritum veci, odvolací súd dáva do pozornosti Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 26/2010-26 zo dňa 8. decembra 2010, ktorý sa zaoberá otázkou chýbajúceho súhlasu druhého manžela pri nakladaní s majetkom v BSM.

Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so záverom a odôvodnením napadnutého rozhodnutia a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku (§ 219 ods. 1 a 2 v spojení s § 250ja ods. 3 OSP).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 2, § 142 ods. 1, § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnej žalobkyni nepriznal ich náhradu, pretože jej vznikli iba trovy z titulu právneho zastúpenia, ktoré si v zákonnej lehote nevyčísľila.

POUČENIE: Proti tomuto rozsudku **n i e** j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. októbra 2011

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková